

ДОРОГА ДО РІДНОЇ ШКОЛИ
КРІЗЬ СЕРЦЕ МОЄ ПРОЛЯГЛА

У стрімкому плині часу минули десятиріччя життя, словненого працею, турботами, навчанням. Були і радісні, приємні часи, але більше - важких. На долі мого покоління позначились і страхіння війни, що понівечила дитинство, і бідні, неспокойні повоєнні роки юності. Непомітно і досить швидко підкралася старість. Більшості моїх ровесників вже нема серед живих. На схилі років все частіше подумки звертаєшся до свого минулого, що ущільнилось у пам'яті і постає в уяві близьким, щемом стискає груди. Знову і знову пригадуєш прожиті роки, оцінюєш життя з позиції віку і часу.

Мимоволі виникло бажання поділитися спогадами про роки учителювання у Малодорогостаївській школі, роботу педагогів у ті далекі вже роки.

Свою педагогічну діяльність розпочав у Кораблищенській семирічці. Подобалося мені своєю самобутньою на той час патріархальністю село Кораблище і доброзичливі його мешканці. Гарний був, в основному молодіжний, педколектив. А тому неохоче залишив обжите місце. Перевели мене у Малодорогостаївську семирічку. Ще й призначили директором школи. Це було наприкінці серпня 1956 року. А прийняв школу від свого вірного і щирого



друга, з яким декілька років навчалися в Дубнівському педучилищі, тільки на різних курсах, - Григорія Васильовича Яцюка.

Спочатку відчував на новій посаді певну незручність, невпевненість у своїх діях. Адже у колективі працював колишній вїт Млинівської гміни, досвідчений педагог з великим життєвим багажем, добрий і мудрий, життєрадісний і компанійський Митрофан Якович Кудак. І моя шанована учителька, що навчала мене у Добрянтинській семирічці, Тетяна Юхимівна Тростянець та колишні директори школи - подружжя Душкіних - Зіна Андріївна, вчителька математики і фізики, і Микола Євдокимович, вчитель російської мови і літератури. А ще, здавалось, безтурботна і завжди весела Ольга Павлівна Білан - вчителька біології і хімії. Історію і географію викладала Віра Михайлівна, моя

дружина, з якою одружився на початку навчального року. У молодших класах працювали старанна Ліза Юхимівна Шуляк, яку знав ще по спільному навчанню у педучилищі, і Марія Юріївна Григір. Старшою піонервожатою була теж моя знайома по педучилищу Марія Петрівна Бобер. Діловодом і моїм неформальним помічником по господарству був Олексій Григорович Тростянець, чоловік моєї вчительки. Сумлінний і старанний, учасник бойових дій Великої Вітчизняної.

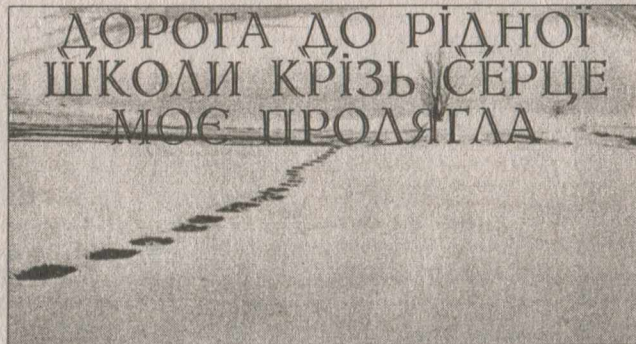
Школа розміщалася у двокімнатній дядьківській хаті з маленькими віконцями і в одній кімнаті сільської ради, на відстані метрів 400 від школи. Учительську мій попередник облаштував у приміщенні шкільного сарая, до якої вже за мене добудували невеличку веранду.

У колективі панували взаємоповага і відповідальне ставлення до праці. Працювати було приємно і радісно. Та, на жаль, недовго. Уже 1-го квітня 1957-го, всупереч моїй волі, мене забрали на роботу в апарат райкому партії. Повернувся знову у Малодорогостаївську восьмирічку 1 квітня 1962 року, коли головою місцевого колгоспу був обраний Григорій Яцюк. Від нього вдруге прийняв школу. Одночасно був обраний секретарем парторганізації колгоспу. Колектив учителів школи помітно змінився. Олексій Григорович змінив Ольгу Павлівну Білан, яка виїхала у Луцьк. Математику і фізику викладали Василь Степанович Мацигон - у майбутньому перший секретар Млинівського райкому партії і Віра Олександрівна Колісник, українську мову і літературу - Ніна Степанівна Диковицька, російську мову і літературу - Марія Петрівна Лісна, географію і історію - Зіновій Андрійович Гручек. У молодших класах успішно працювали Ліда Йосипівна Лахтук, Людмила Павлівна Павлова, Любов Олександрівна Наконечна. Школа розмістилася у новому недобудованому приміщенні, де було вже облаштовано чотири класні кімнати.

(Закінчення на 6 стор.).

(Закінчення. Поч. на 5 стор.).

А будівництво школи розпочалося ще при директору Івану Васильовичу Коваленку, який замінив мене на цій посаді у 1957 році. Будувалася школа за типовим, але, на мою думку, невдалим проектом. На низькому фундаменті одноповерхове приміщення з двома крилами не стало прикрасою села, хоч знаходилось у центрі його, біля перехрестя доріг. Правда, у час, коли колгосп очолював Павло Маркович Слободіпський і виявив зацікавленість у реконструкції школи, була виготовлена проектнотехнічна документація добудови другого поверху. Проте реалізувати задумане не вдалося. Будівництво велось господарським способом. Морозки і клопоту було багато. До роботи залучались вчителі, техпрацівники, батьки, учні середніх класів. Активно допомагав колгосп і транспортом, і кваліфікованою робочою силою, і коштами. Спільними сила-



ми вдалося будівництво школи закінчити у 1963 році. Виникло нове бажання: побудувати біля школи двоквартирний будинок для вчителів. І таким же господарським способом у 1964 р. будинок був побудований. У ньому і мені виділялась квартира. Дружина встигла вже побілити кімнати. Але жити у ньому не вдалось. Про це - трохи нижче.

Робота і у школі, і в колгоспі йшла успішно. Про відпустку і вихідні не згадувалось. Працювалось з піднесенням, радісно. З Григорієм Яцюком знаходили повне порозуміння у вирішенні проблем колгоспно-

го і шкільного життя. Помітними були і результати плідної праці педколективу. Вже тоді надавалась належна увага розвитку учнівського самоврядування. Навіть Іван Олександрович Швороб, працівник облвно, схвально відгукнувся про надбання педколективу у цій справі.

Учителі не тільки старанно працювали, але й весело проводили своє дозвілля. Активно відзначали ювілейні дні кожного працівника. Організовували поїздки на спектаклі у театри Луцька, Рівного, екскурсії. Непогано зарекомендував себе і спільний хор учителів

і медпрацівників місцевої лікарні, який успішно виступав у Млинові, Демидівці та у сільському клубі.

Належна робота проводилась з батьками учнів, успішно працював консультпункт Млинівської заочної середньої школи. Багато її випускників вступали у вузи, середні спеціальні заклади.

Гарні були плани на майбутнє: і створення учнівського духового оркестру, і будівництво приміщення шкільної їдальні та майстерні для трудового навчання, і добудова спортзалу. Але здійснилось це все вже при моєму наступнику - Зіновію Андрійовичу Гручечу. А мене 24 серпня 1964 року знову, усупереч моєму бажанню, перевели на посаду директора Млинівської середньої школи, де працював до виходу на пенсію - до 1 вересня 1990 року.

З почуттям глибокої вдячності усім, з ким мав нагоду працювати у Малодорогоставській школі, написає ці спогади. Буду радий, якщо вони пригоряться при написанні історії школи.

Степан ВАЛЬЧУН.